

Бойко З. В. Концепт как феномен лингвокультурологии

В статье рассмотрена методология исследования концептов в лингвокультурологии, освещены механизмы изучения концептов. Констатируется, что в современной когнитивной лингвистике процесс систематизации и категоризации явлений-концептов есть практически законченным.

Ключевые слова: концепт, идиоконцепт, концептология, концептокорпус, значение, смысл, понятие, символ, типология, классификация.

Boiko Z. Conceived as a phenomenon of cultural linguistics

The law of human nature and culture is, in the opinion of the Russian philosopher and I. Ilyina, all great can be appreciated in person or people just on his own and ingenious is born in the bosom of a national experiment, the spirit and life.

The importance of national roots stressed Russian philosophers of the early twentieth century (Baldyrev, Troubetzkoy, Ilyin etc.). According to Baldyrev, beyond nationality, which is understood as an individual being, impossible existence of mankind. And it is because of national individuality each individual person belongs to humanity, it is included in it as a national one.

D. Vico emphasized that every language is inherent in the special "genius" due to the history of the nation, and the von Humboldt Foundation brought the axiom "spirit language – the spirit of the nation." In our opinion, the essence of this opposition expressing specific language units – concepts as phenomena of Linguistics and cultural studies. We can get to the idea only because the word (none yet-invented feature).

This linguistic and somewhat diminished statement of general semiotic the fact that meaning is created and appears in person only through symbol (image). And if the concept is the undistorted expressed the meaning, then the actual language problems in his study is linked with a particular branch of cultural linguistics, the existence of this sense and level of its communication: whether it is a fact of idiolect or the national language of consciousness, the fact of broadcasting or language. A concept like semantic entity sends us to plan the content of a specific sign units and therefore correlates with the categories of value and meaning, matching semantics and Linguistics definition arranged and terminology. In the cultural linguistics interpretation, according to Teliya's , concept and identified with the default view (prototype, gestalt structure). In cultural linguistics research concept has received a variety of names: existential meanings, limit the notion of cultural concepts. As emphasizes the Prikhodko, in order to identify the conceptual structure of language culture, you need to arrange a heuristic resource reviewed by cultural linguistics. This linguistic and somewhat diminished statement of general semiotic the fact that meaning is created and appears in person only through symbol (image). And if the concept is the undistorted expressed the meaning, then the actual language problems in his study is linked with a particular branch of cultural linguistics, the existence of this sense and level of its communication: whether it is a fact of idiolect or the national language of consciousness, the fact of broadcasting or language. A concept like semantic entity sends us to plan the content of a specific sign units and therefore correlates with the categories of value and meaning, matching semantics and Linguistics definitional arranged and terminology.

Yuriy Stepanov (author of the term "conceptology" to indicate a special area within semiotics) stressed the special attractiveness of epistemological research in this field. Of course, in modern conditions is actual continuation of comparable conceptology essays from different languages, since the subject of conceptology in general terms more or less defined: ways and methods of conceptual structure different linguistic systems on the background of universal and ethno-specific categories, semiosis concept sphere, idio-sociolect, gender, age and other schemes of realization of certain conceptual constructs in the language and broadcasting. It is known that the most common approaches to organizing concepts are: theme (for example, emotional, text, etc.); discourse (for example, the concepts of pedagogical, religious, artistic, etc.) of discourses; axiological (contrasted to different kinds of values. A somewhat different approaches to this problem, M. Schwartz, who argues that the concepts corps natural language consists of two spheres-concepts-categories (carry information about classes of objects, such as the Aristotle's categories of quantity, quality, space, time, etc. and concepts-symbols, or idio-concept (to represent a nationally significant images in the mental thesaurus man).

Keywords: concept, idio-concept, conceptology, concepts corps, value, meaning, notion, character typology, classification.

УДК 392.(31)

Руслана Юрїївна Гапетченко
здобувач

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СІМЕЙНОЇ ВЕСІЛЬНОЇ ОБРЯДОВОСТІ

У статті розглянуті сучасні тенденції української сімейної весільної обрядовості та їх трансформації в нових умовах. Проаналізовано елементи весільного обряду та його складові частини, основні традиційні обрядові дії весілля, ювілеї сімейного життя. Особлива увага відводиться визначенню основних компонентів сімейної весільної обрядовості, з'ясуванню важливості шлюбно-сімейних відносин, дослідженню нових форм та змісту весільної обрядовості сучасної української сім'ї.

Ключові слова: сім'я, родина, шлюб, весільна обрядовість, народні традиції, звичаї, національна культура.

Укладання шлюбу є важливим етапом у житті людини, який, власне, і становить основу створення сім'ї. Шлюб завдяки соціальним факторам докорінно змінює зміст і характер сімейного устрою. Шлюб не обмежується лише правовою основою, він концентрує у собі всю сукупність соціальних від-

носин, виявляючи досить складну діалектичну єдність біологічного і соціального, матеріального і духовного, громадського і особистого. Соціальна сутність шлюбу проявляється через різні види взаємин: психологічні (скажімо, через почуття, кохання, спільні духовні інтереси, прихильність, психологічну сумісність); моральні (дотримання або порушення подружнього обов'язку як одне перед одним, так і перед суспільством, збереження вірності, честі, гідності); культурні (передавання та відтворення міжпоколінних культурних традицій, обрядів тощо). Ці відносини, як і інститут шлюбу, розвиваються і трансформуються разом зі змінами в суспільстві.

Важливим компонентом шлюбу, народної культури є традиційна весільна обрядовість. У процесі еволюції сімейні звичаї та обряди постійно взаємодіють з багатьма факторами і явищами соціально-економічного, історичного, етнокультурного характеру, які визначають функціонування етнічної культури в той чи інший період.

Сучасна сімейна обрядовість, яка органічно поєднує в собі національні й інтернаціональні риси, знайшла широке утвердження в сімейно-громадському побуті українського народу. Традиційно-побутова весільна обрядність пройшла певний шлях трансформації і стала компонентом якісно нового зразка національної культури, а тому вивчення сучасних тенденцій сімейної весільної обрядовості, на нашу думку, є особливо актуальним.

Об'єктом нашого дослідження є весільна обрядовість, предметом – сучасні тенденції сімейної весільної обрядовості. Метою даного дослідження є вивчення традиційних форм сімейної весільної обрядовості на сучасному етапі формування та розвитку української культури. Відповідно до мети у науковій статті визначено такі завдання: проаналізувати наукові джерела з зазначеної теми, дослідити трансформаційні процеси весільної обрядовості, визначити основні компоненти сімейної весільної обрядовості, з'ясувати важливість шлюбно-сімейних відносин, дослідити нові форми й тенденції весільної обрядовості сучасної української сім'ї.

Створенню сім'ї в українському суспільстві завжди надавалося надзвичайно великого значення. Відповідно до цього визначалася і весільна обрядовість як своєрідна урочиста драма, що супроводжувалася іграми, музикою, танцями, співами, набуваючи характеру народного свята. У структурі весільної обрядовості проявляються народна мораль, звичаєве право, етичні норми та світоглядні уявлення, що формувалися протягом століть.

Весільна обрядність – це система драматично-ритуальних дій та пов'язаних з ними пісенно-поетичних текстів, що виконуються з нагоди шлюбу хлопця та дівчини на початку їх спільного життя з метою створення сім'ї [5, 116].

Дослідженню трансформації та інтеграції шлюбно-сімейних відносин та весільно-шлюбних обрядів важливого значення надавали М.Максимович, М.Квітка-Основ'яненко, М.Костомаров, Т.Шевченко, П.Куліш, В.Милорадо-вич, Т.Рильський та інші. Особливості функціонування української родини відображені у працях етнографів та етносоціологів В.Миронова, В.Наулка, А.Пономарьова. Основні віхи розвитку сімейного побуту українського народу та весільну народну обрядність висвітлюють народознавці О.Кравець, Н.Здоровега, В.Борисенко, В.Скуратівський, М.Лановий та ін.

Українська весільна обрядність поділялася на три цикли: передвесільний, власне весілля і післявесільний. У свою чергу, кожен з циклів складався з окремих обрядів. Починалося все зі сватання, коли посланці від молодого йшли до батьків обранки укладати попередню угоду про шлюб. У разі успішного сватання через певний час відбувалися умовини (оглядини, домовини) – знайомство з господарством молодого, а за два тижні до весілля влаштовували заручини як своєрідне скріплення угоди про шлюб.

Власне весілля починали із запросин, що включали урочисте виряджання дочки та сина на село у супроводі дружок і бояр. Найдраматичнішим весільним обрядом є розплітання коси та покривання голови молодої очіпком і наміткою, що символізувало перехід дівчини у заміжній стан. Потім збирали наречену у дім молодого і перевозили посаг. У домі молодого відбувався урочистий посад молодих, що набував значення їхнього обрядового з'єднання. Післявесільний цикл присвячувався вшануванню батьків молодими, прилученню невістки до родини чоловіка. Це обряди хлібин, свашин та гостин. Весілля закінчувалося у понеділок [3, 67].

У традиційному весіллі кінця ХІХ – початку ХХ ст. простежуються риси, елементи, що виникли на різних етапах історичного, соціально-економічного розвитку суспільства. Окремі компоненти весільного обряду продовжували побутувати в трансформованому вигляді навіть тоді, коли давно зникли умови, що їх породили, зокрема комплекс обрядових дій, що супроводжують символічний викуп нареченої та місця за столом біля судженої тощо [4, 34].

У весільних обрядах відбилася народна мораль, звичаєве право, етнічні норми та світоглядні уявлення, що формувалися впродовж століть. Наприклад, збір дружини (весільний похід) молодим, імітація викрадення нареченої (посад молоді), подолання перешкод на шляху до молоді (перейма) тощо – це свідчення давніх форм шлюбу, які до цього часу зберігаються. А діалог старостів про кунцю та мисливця, обмін подарунками між сватами, викуп коси, виплата штрафу за безчестя – своєрідний відгомін звичаю укладання шлюбу на основі купівлі-продажу.

Окремі елементи весільного обряду й у наш час стійко зберігають локальні особливості, етнічну специфіку. До таких відносимо форми й назви весільної випічки, гільця, назви й функції весільних чинів, персонажі ряджених, ритуальні танці, весільні ігри та багато іншого.

Вінчання як весільний обряд формувалося поступово. Ще у XVII ст. церковне освячення шлюбу не мало чинності, а тому часто відбувалося весілля. Повінчані ж до самого весілля жили нарізно. Лише у 1744 році був виданий указ, згідно з яким молоді повинні були жити після вінчання разом, не чекаючи весілля. Відтоді вінчання, як правило, проводили в один день з весіллям. На вінчання молоді зазвичай відправлялися нарізно. Перед тим вони просили у батьків благословення, і ті благословляли їх хлібом [1, 65]. Такий звичай зберігся до цього часу, але вінчання, як правило, за бажанням проводиться після офіційної реєстрації шлюбу в державній установі.

За нових соціально-економічних і культурних умов, хоча і змінюються весільні обряди, їхня основа залишається традиційною. Власне весілля відбувається зараз у скороченому вигляді, зберігаючи, однак, основні традиційні обрядові дії: запросини гостей, зустріч молодих, гостина, ділення короваю, викуп нареченої, обдаровування наречених, символічна посвята дівчини у жіноцтво тощо.

Як у минулому, так і тепер переломні моменти в громадському й особистому житті людини, що приводять до нового становища, сімейного статусу, багаті на емоційні переживання. Поведінка людини, її ставлення до нових обов'язків великою мірою залежать від того, яка емоційна реакція утвердилася в неї на нові відносини.

Емоційне переживання переходу дівчини й хлопця в сімейний статус та усвідомлення ними принципів і норм родинно-шлюбних взаємин залежить також від культурно-естетичного рівня весільного обряду. Цей рівень визначається змістом і формою нової сімейної весільної обрядовості. Удосконалення її змісту і форм залежить від переосмислення і творчого використання кращих національних традицій.

У наш час зі зміною кульмінації весільного обряду дві його складові частини (обряд одруження в залі урочистих подій і весільна гостина) мають різне функціональне навантаження. Юридичне оформлення шлюбу в урочистій обстановці з використанням емоційних і художніх засобів (музичний та вокальний супровід, художнє оформлення приміщення, святковий одяг розпорядника обряду, використання державної символіки тощо) стало кульмінаційною дією першої частини весілля.

Друга частина весільного обряду – гостина – включає батьківське благословення шлюбу, моменти зближення родичів пошлюблених, вияв доброзичливості до новоутвореної сім'ї з боку рідних і друзів, духовне спілкування людей, вручення квітів та подарунків, застілля, привітання гостей, пісні, танці, конкурси тощо. Традиція відзначати одруження весіллям досить тривка й поширена. У цьому виявляється взаємоповага батьків і дітей, повага до рідних, друзів сім'ї, з якими наречені та їхні батьки бажають поділити свою радість, чиї мудрі поради та побажання хочуть почути в святковий день народження молодої сім'ї.

Весільна гостина (весілля) в домашніх умовах, закладах громадського харчування, спеціалізованих святкових залах, які функціонують в усіх містах районних центрах та селищах, є нині одним з найбільш масових і найбільш поширених сімейних обрядів.

Українська весільна обрядовість у системі всіх засобів виховання членів сімей має важливе соціальне та культурне значення. Створюючи емоційно насичене святкове спілкування, обряд весілля тим самим забезпечує засвоєння соціально-культурних цінностей, виконує і нині нормативну функцію, виступає в ролі регулятора поведінки. Він збагачує духовний світ кожного члена сім'ї, зріднює особу з родиною, сприяє зміцненню української сім'ї [2, 59].

Трансформуються та інтегруються родинно-національні традиції, обряди і звичаї з сучасними їхніми аналогами та способами передачі окремого дійства в сучасні форми і методи культурогенної життєдіяльності сім'ї, яка базується здебільшого на засадах прагматизму та раціоналізму, запліднюється давніми духовними ідеями українських традицій, звичаїв і обрядів.

Сімейна весільна обрядовість, національна традиція, її трансформування в сьогодення й майбутнє стає важливим чинником поступу нашої педагогіки та культурології. Не важко помітити, що і в світовій науці ця думка знаходить дедалі більше своїх прихильників. Людство йде до зближення інтересів, до взаємодії в розвитку й виживанні. Водночас жоден народ не хоче втратити найліпших якостей і прикмет своєї самобутності, неповторності, своєї традиційної національної народної культури.

Сучасна весільна обрядовість є одним із видів культурно-дозвілдової діяльності українців, формою їх духовного спілкування. Через традиції, звичаї та обряди багатовіковий народний досвід передається молодшим поколінням. Саме сімейно-побутова обрядовість відіграє вагомий роль у процесі спадкоємності духовної культури. Тут велике значення мають етика й етикет, норми поведінки, взаємостосунки, спілкування між молодим подружжям і батьками, іншими членами родини.

Після кожного весілля членів родини стає більше, тому необхідно знати, як кого "величати" після одруження. Так, дівером називають брата чоловіка; шуряком – брата жінки; зовиця у родині – сестра чоловіка; зятем називають чоловіків дочки, сестри, зовиці; своячка – сестра жінки родини чоловіка, а свояк – чоловік своячки; невісткою називають жінку сина чи брата; свекром та свекрухою – батько та мати чоловіка щодо невістки; батька та матір жінки зять називає тестем та тещею; небіж та небога – син брата, сестри та дочки брата, сестри, тобто племінник та племінниця.

Весілля це перший етап сімейного життя. Ювілей сімейного життя – це значна подія, освячена радіщами прожитих разом років, взаєморозумінням і злагодою. Щаслива сімейна пара завжди викликає почуття глибокої поваги і щирого захоплення як приклад життєвої мудрості, дружби, вміння крізь

роки пронести світлі почуття. Серед сімейних обрядів особлива виховна роль належить ювілеям – золотим, срібним весіллям, які відзначають урочисто, помпезно.

Проте багато українських сімей не забувають відмічати всі "ювілеї" подружнього життя, особливо перші п'ятнадцять років – щорічно. Так, перша річниця – ситцеве або бавовняне весілля (рідні та друзі дарують білизну); друга – шкіряне весілля (дарують взуття, валізи, рукавички тощо); третя – паперове (дарують вироби з паперу, картону). На четверту річницю – квіткове весілля рідні та друзі дарують улюблені квіти чи квітчасті вироби; п'ята річниця – дерев'яне весілля. Шоста річниця – цукрове весілля, на якому повинно бути багато цукерок; сьома – мідне весілля; восьма – жерстяне (дарують "листки", "формочки" для випікання печива, кексів, іншої здоби); дев'ята – бронзове; десята річниця – рожеве (олов'яне) весілля. Одинадцята річниця – сталеве весілля (дарують столові прибори); дванадцята – полотняне (у подарунок приносять полотняні простирадла, рушники); тринадцята – мережане (дарують мережані речі); чотирнадцята – слонової кістки (подарунки у цей день недешеві – вироби із слонової кістки або рогу); п'ятнадцята річниця – кришталеве або янтарне весілля. Двадцята річниця – порцелянове (або сонячне) весілля; двадцять п'ята – срібне; тридцята – перлинне; тридцять п'ята – коралове; сорокова річниця – рубінове; сорок п'ята – сапфірове; п'ятдесят річниця – золоте весілля; п'ятдесят п'ята – металеве; шістдесят річниця – діамантове; шістдесят п'ята – залізне; сімдесят п'ята річниця – коронне весілля.

Сім'я – первинний осередок суспільства, значення якого важко переоцінити. Увага до сім'ї, пошук різноманітних форм культурно-дозвілєвої діяльності завжди були в полі зору закладів культури України. Життя родини від самого її народження супроводжує святково-обрядова діяльність. Тому працівники культури, незважаючи на фінансові труднощі, мають повернутися до проведення традиційних свят сім'ї, матері, багатодітних сімей, зльотів матерів, проводів на заслужений відпочинок, урочистих реєстрацій новонароджених, шлюбу, відзначення сімейних ювілейних дат тощо.

Дослідження даної проблеми в культурологічній площині засвідчує, що там, де ігноруються, знищуються традиції народу, звичаї, обряди, там збіднюється його дух, занепадає народна культура, а процвітає свавілля, грубість і жорстокість.

Вивчення сучасних тенденцій сімейної весільної обрядовості дає підстави зробити такі висновки: створення української сім'ї відбувається шляхом запровадження та збереження сімейних традицій, звичаїв, свят та весільної обрядовості; сімейна весільна обрядовість розвивається та трансформується відповідно до культурно-історичних змін суспільства; сімейна весільна обрядовість базується на принципах комплексного культурологічного впливу на членів родини, її ефективності сприяє єдність родини, наявність у ній кривих родичів, представників різних поколінь, які протягом століть передають молодшим за віком свій соціальний та культурологічний досвід; сім'ї з усталеними традиціями сімейної обрядовості відзначаються згуртованістю, високим рівнем духовності, розвинутими здібностями та інтересами, широким спектром культурних запитів.

Отже, сімейна весільна обрядовість розглядається нами як культурологічне явище, життєво необхідна умова духовного життя, що сприяє створенню сім'ї, формуванню позитивного морально-психологічного клімату в родині, гармонійному розвитку кожного її члена, збереженню та трансляції сімейних традицій, звичаїв та обрядів в українському суспільстві.

Соціально-культурний досвід організації та запровадження сімейної весільної обрядовості засвідчують, що традиції, звичаї і обряди виступають як олюднена історія українського народу. Вони об'єднують націю і підтримують її життєздатність, формують високий національний ідеал, гуманістичний за своїм спрямуванням і змістом, багатий за формами і засобами виразу, позитивно впливають на формування та розвиток шлюбно-сімейних відносин.

Література

1. Бабенко Н.Б. Українські народні традиції, свята і обряди як прояви сімейної культури / Н.Б.Бабенко // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: Наук. журнал. – К.: Міленіум, 2013. – №2. – 221 с.
2. Борисенко В.К. Весільні звичаї та обряди на Україні: Історико-етнографічне дослідження / В.К. Борисенко. – К.: Наукова Думка, 1988. – 192 с.
3. Кузик О.Є. Трансформація традиційної обрядовості та її використання в сучасній педагогічній культурно-дозвілєвій діяльності установ культури: Дис... канд. пед. наук: 13.00.06 / О.Є. Кузик. – К., 1998. – 205 с.
4. Курочкін О.В. До історії сватання на Україні // Народна творчість та етнографія/О.В. Курочкін. – К., 1971. – 227 с.
5. Лановий М.Б. Українська усна народна творчість: Підручник / Лановий М.Б., Лановий З.Б. – К.: Знання-Прес, 2001. – 591 с.

References

1. Babenko N.B. Ukrainski narodni tradytsii, sviata i obriady yak proiavy simeinoi kultury / N.B.Babenco // Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv: Nauk. zhurnal. – K.: Milenium, 2013. – №2. – 221 s.
2. Borysenko V.K. Vesilni zvychai ta obriady na Ukraini: Istoryko-etnohrafichne doslidzhennia / V.K. Borysenko. – K.: Naukova Dumka, 1988. – 192 s.
3. Kuzyk O.Ye. Transformatsiia tradytsiinoi obriadnosti ta yii vykorystannia v suchasni pedahohichni kulturno-dozvillivii diialnosti ustanov kultury: Dys... kand. ped. nauk: 13.00.06 / O.Ye. Kuzyk. – K., 1998. – 205 s.

4. Kurochkin O.V. Do istorii svatannia na Ukraini / /Narodna tvorchist ta etnohrafia/O.V. Kurochkin. – K., 1971. – 227 s.
5. Lanovyi M.B. Ukrainska usna narodna tvorchist: Pidruchnyk / Lanovyi M.B., Lanovyi Z.B. – K.: Znnania-Pres, 2001. – 591 s.

Гапетченко Р. Ю. Современные тенденции семейной свадебной обрядности

В статье рассмотрены современные тенденции украинской семейной свадебной обрядности, их трансформации в новых условиях. Проанализированы элементы свадебного обряда и его составные части, основные традиционные обрядовые действия свадьбы, юбилеи семейной жизни. Особенное внимание уделяется определению основных компонентов семейной свадебной обрядности, уточнению важности брачно-семейных отношений, исследованию новых форм и содержания свадебной обрядности современной украинской семьи.

Ключевые слова: семья, брак, свадебная обрядность, народные традиции, обычаи национальная культура.

Hapetchenko R. Current Trends of Family Wedding Ceremony

Contemporary family ceremony found a wide consolidation in the family and social mode of life of the Ukrainian people. Traditional everyday wedding ceremony passed so called way of transformation and has become a component of a qualitatively new model of national culture.

The Ukrainian wedding ceremony was divided into three cycles: pre-wedding, wedding and actually postwedding. In the first place, each cycle consisted of separate ceremonies. The whole process began with negotiations, when so called messengers from the potential bridegroom were sent to the bride's parents to conclude a preliminary agreement about marriage. In case of the successful negotiations in some time comes familiarity with the bridegroom's housekeeping, and next – engagement as fastening of the marriage agreement.

Actually wedding was started with the invitation that included telling off of a daughter and son accompanied by bridesmaids and best men to walk in the village. The most dramatic wedding ritual is unbraiding the bride's plaits and covering the bride's head with a mob cap and head scarf that symbolized the moving of a girl to the married state. Then a bride with her dowry was prepared for the moving to the bridegroom's house. There was a solemn sitting on the throne of newlyweds that meant the value of their ritual connection.

Postwedding cycle was devoted to honoring newlyweds' parents, joining the daughter-in-law to the husband's family. These are the rituals of loaves, matchmaking and reception.

Wedding ceremonies reflected the people's morality, common law, ethical norms and world-view ideas that were developed over the centuries. For instance, the preparing of the wedding march for the newlyweds, imitation of bride's stealing, overcoming the obstacles on the way to the bride – is the evidence of ancient forms of marriage, which have been saved till the present-day. A dialogue of headmen about marten and hunter, interchange of presents between matchmakers, ransoming the plait, payment of a penalty for dishonor is a kind of echo of the marriage custom based on buying and selling.

Some elements of the wedding ceremony preserve stable local features and ethnic specificity even nowadays. Here belong the forms and names of wedding bakery, tree branch, names and functions of wedding ranks, characters of maskers, ritual dances, wedding games etc.

Though, under the new socioeconomic and cultural conditions wedding ceremonies change, but their basis remains traditional. Nowadays, the wedding itself has an abbreviated form, retaining, however, the main traditional ritual actions such as: invitations of guests, meeting of newlyweds, reception, cutting and sharing of the wedding bread, ransoming the bride, laden with the gifts of the newlyweds, symbolic initiation of a girl in womankind etc.

Nowadays, with the change of the wedding ceremony culmination, its two components (wedding ceremony in the Registry Office and wedding reception) have different functional loading. Legal registration of marriage in a festive atmosphere, using emotional and artistic media (music and vocal accompaniment, room decor, festive clothes of a master of ceremony, using national symbols etc.) has become the culminating action of the first part of the wedding.

The second part of the wedding ceremony – reception – includes the parental blessing of marriage, moments of cordial relations between the relatives of newlyweds, an expression of a goodwill for the newly formed family on the family's and friends' side, spiritual communication between people, presenting flowers and gifts, reception, greeting of guests, songs, dances, competitions, etc.. The tradition of celebrating marriage by wedding is very strong and widespread.

The modern wedding ceremony is a kind of cultural and leisure activities of Ukrainian people, a form of their spiritual communication. Through the traditions, customs and ceremonies, centuries-old people's experience is passed to the younger generations. The family-everyday ceremonies itself play a key role in the process of continuity of spiritual culture. Ethics and etiquette, behavior, relationships, communication between the young couple and their parents and other family members are of great importance here.

The anniversary of the family life is a significant event, sanctified by joy of the years lived together, understanding and harmony. The happy couple always evokes a feeling of a deep respect and sincere admiration as an example of life wisdom, friendship and skills in carrying through the years light feelings. Among the family rituals, a special educational role belongs to anniversaries – gold, silver weddings, which are celebrated solemnly, pompously. However, a lot of Ukrainian families do not forget to celebrate all the "anniversaries" of married life, especially the first fifteen years annually.

Study of current trends of family wedding ceremony leads to the following conclusions: a creation of Ukrainian family is made by introducing and maintaining of family traditions, customs, celebrations and wedding ceremonies; family wedding ceremony is developed and transformed according to the cultural and historical changes in the society, family wedding ceremony based on the principles of a comprehensive cultural impact on family members, promotes family unity, transmission of social and cultural experience; families with well-established traditions of family rituals are distinguished by unity, a high level of spirituality, developed abilities and interests, a wide range of cultural needs.

Thus a family wedding ceremony is considered as a cultural phenomenon, a vitally important condition of spiritual life, which contributes to create the family, form a positive moral and psychological atmosphere in the family, the harmonious development of every member, preservation and transmission of family traditions, customs and ceremonies in Ukrainian society.

Key words: family, tribe, wedding ceremony, traditions, national culture.